

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1SKomp/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720202763
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Naď
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:5720202763.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Naďa a členov senátu JUDr. Eleny Bertothyovej, PhD., prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., Mgr. Michala Novotného, JUDr. Igora Belka, Mgr. Dušana Čima, Mgr. Petra Melichera (sudca spravodajca) a JUDr. Eriky Šobichovej o návrhu Krajského súdu v Žiline ako súdu správneho, so sídlom v Žiline, Orolská 3, na rozhodnutie kompetenčného sporu medzi ním a Okresným súdom Martin ako súdom civilným, so sídlom v Martine, Emila Boleslava Lukáča 2A, v spore vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 24 Sa 32/2020 medzi žalobkyňou P. Y. O., narodenou X. U. XXXX, bytom Q. P. - F., P. T. XX, právne zastúpená Mgr. Petrom Balážom, advokátom, so sídlom v Martine, Volgogradská 10964/19 a žalovanou Sociálnou poisťovňou, Pobočkou Martin, so sídlom v Martine, Nám. SPN 4, o zaplatenie 6.759,40 eur, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením veci je dôvodný.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“) sa Krajský súd Žiline domáhal, aby kompetenčný senát Najvyššieho správneho súdu rozhodol negatívny kompetenčný spor podľa ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „Správny súdny poriadok“). Kompetenčný spor o tom, či právna vec patrí do civilného alebo správneho súdnictva vznikol medzi Okresným súdom Martin ako civilným súdom a Krajským súdom v Žiline ako správnym súdom v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 24 Sa 32/2020.

2. Zo spisu predloženého Najvyššiemu správne súdu vyplýva, že žalobou podanou na Okresný súd Martin sa žalobkyňa (P. Y. O.) domáhala od žalovanej (Sociálna poisťovňa, Pobočka Martin) zaplatenia sumy 6.759,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6.759,40 eur od doručenia žaloby do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoj nárok uplatnený na súde žalobkyňa odôvodnila tak, že žalovaná exekučne vymáhala od nej na základe právoplatných exekučných titulov sumu v celkovej výške 6.759,40 eur. Žalobkyňa predmetnú sumu v celej výške uhradila 29. júna 2018, pričom sa však domnieva, že rozhodnutia, na základe ktorých žalovaná túto sumu vymáhala od žalobkyne možno považovať za nezákonné a preto má nárok na vrátenie zaplatenej sumy. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala najmä na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2019 sp. zn. 1 Vs 1/2019.

3. Okresný súd Martin úradným listom z 12. októbra 2020 postúpil právnu vec vedenú na tomto súde pod spisovou značkou sp. zn. 17 C 17/2020 v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) Krajskému súdu v Žiline ako vecne a miestne príslušnému súdu v zmysle ustanovenia § 10 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku. V úradnom liste Okresný súd Martin uviedol, že nie je príslušný vo veci konať a rozhodnúť. Podľa Okresného súdu Martin nejde v tejto právnej veci o súkromnoprávny spor podľa ustanovenia § 3 Civilného sporového poriadku, ale vec v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku patrí do právomoci správnych súdov. Žalobkyňa podľa Okresného súdu

Martin tvrdí, že jej právo bolo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy podľa ustanovenia § 2 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a domáha sa vrátenia poistného podľa ustanovenia § 145 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“).

4. Krajský súd v Žiline ako správny súd s postúpením právnej veci Okresným súdom Martin ako civilným súdom vyslovil v zmysle ustanovenia § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku nesúhlas a predložil negatívny kompetenčný spor na rozhodnutie kompetenčnému senátu Najvyššieho správneho súdu úradným listom zo 4. augusta 2021. V úradnom liste Krajský súd v Žiline uviedol, že vec mu bola postúpená nesprávne, pretože príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie právnej veci je Okresný súd Martin, na ktorom súde žalobkyňa prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu aj podala žalobu. Krajský súd v Žiline poukázal na obsah žaloby, v ktorej sa žalobkyňa domáhala peňažného plnenia a to zaplata 6.759,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6.759,40 eur od doručenia žaloby do zaplata a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Hoci žalobkyňa v žalobe poukázala na rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ktorými jej boli podľa jej názoru dlžné poistné a penále predpísané nezákonne, predmetom žaloby je peňažné plnenie. Krajský súd v Žiline ďalej poukázal na ustanovenie § 6 ods. 1 a ods. 2 Správneho súdneho poriadku a skonštatoval, že s ohľadom, na obsah žaloby a žalobný petit, nejde o žiadnu vec vymedzenú ustanovením § 6 ods. 1 a ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ktorá by patrila do správneho súdnictva. Žalobkyňa sa podľa Krajského súdu v Žiline domáhala žalobným petitom zaplata konkrétnej peňažnej sumy, ktorú uhradila, pretože došlo zo strany žalovaného k vymáhaniu pohľadávky. Žalobkyňa sa nedomáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia alebo postupu žalovanej. Správny súd o žalobnom návrhu na plnenie rozhodnúť nemôže.

5. Kompetenčný senát Najvyššieho správneho súdu sa najskôr zaoberal tým, či sú splnené podmienky na prejednanie kompetenčného sporu a rozhodnutie o ňom.

6. Podľa ustanovenia § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku ak súd postúpi vec správne súdu, ktorý s tým nesúhlasí z dôvodu, že nejde o vec patriacu do správneho súdnictva, správny súd ju predloží na rozhodnutie kompetenčnému senátu Najvyššieho správneho súdu, ktorého rozhodnutím sú súdy viazané. Z ustanovenia § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku vyplýva, že kompetenčným sporom je aj spor o to, či právna vec patrí do civilného alebo správneho súdnictva. Stranami kompetenčného sporu podľa ustanovenia § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku sú teda na jednej strane vždy civilný súd a na strane druhej správny súd. Keďže v predloženej veci Krajský súd Žilina ako správny súd poprel svoju právomoc prejednať a rozhodnúť spor vedený na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 17 C 17/2020, ktorý mu vec postúpil z dôvodu nedostatku civilnej právomoci, vznikol negatívny kompetenčný konflikt v zmysle ustanovenia § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku, je preto daná právomoc kompetenčného senátu Najvyššieho správneho súdu tento kompetenčný spor rozhodnúť.

7. V predloženej veci je úlohou kompetenčného senátu Najvyššieho správneho súdu posúdiť či spor vedený na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 24 Sa 32/2020 medzi žalobkyňou P. Y. O., narodenou X. U. XXXX, bytom v P. - F., P. T. XX, a žalovanou Sociálnou poisťovňou, pobočkou Martin, so sídlom v Martine, Nám. SPN 4, o zaplata 6.759,40 eur, je príslušný prejednať a rozhodnúť civilný súd (Okresný súd Martin) alebo správny súd (Krajský súd Žilina).

8. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Kompetenčný senát Najvyššieho správneho súdu po preštudovaní predloženého spisu zistil, že žalobkyňa sa domáha peňažného plnenia - zaplata sumy 6.759,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6.759,40 eur od doručenia žaloby do zaplata a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vychádzajúc zo skutkového stavu ako aj žalobného návrhu (petitu), je zrejmé, že žalobkyňa sa prostredníctvom podanej žaloby domáha voči žalovanej zaplata peňažnej pohľadávky. Podľa obsahu žaloby sa nedomáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia alebo postupu žalovanej, teda nejde o správnu žalobu. Pokiaľ Okresný súd Martin poukazuje na to, že žalobkyňa svoj nárok odvodzuje z ustanovenia § 145 zákona č. 461/2003 Z. z., v ktorom zákonodarca upravuje inštitút vrátenia poistného, k tomu Najvyšší správny súd uvádza, že uvedené nič nemení na skutočnosti, že ak si Sociálna poisťovňa nesplní povinnosť vyplývajúcu jej z ustanovenia § 145 zákona č. 461/2003 Z. z. fyzická alebo právnická

osoba povinná odvádzať poisťné alebo jej právny nástupca sa môže domáhať vrátenia sumy poisťného žalobou na plnenie na civilnom súde.

10. Nakoľko právna vec môže byť prejednaná a rozhodnutá správnym súdom iba v prípade, že z hľadiska predmetu konania ide o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, definované v ustanovení § 6 Správneho súdneho poriadku, čo v danom prípade konštatovať nemožno, kompetenčný senát Najvyššieho správneho súdu súhlasí s názorom Krajského súdu v Žiline, že tu nejde o vec patriacu do správneho súdnictva. Ak sa žalobkyňa žalobným petitom domáha zaplataenia konkrétnej sumy a nie preskúmania zákonnosti rozhodnutia alebo postupu žalovanej, súd musí z tohto žalobného petitu vychádzať. Správny súd o žalobnom návrhu na plnenie rozhodnúť nemôže. Z týchto dôvodov kompetenčný senát Najvyššieho správneho súdu rozhodol tak, že príslušný rozhodnúť spor vedený na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 24 Sa 32/2020 medzi žalobkyňou P. Y. O., narodenou X. U. XXXX, bytom v P. - F., P.. T. XX, a žalovanou Sociálnou poisťovňou, pobočkou Martin, so sídlom v Martine, Nám. SPN 4, o zaplataenie 6.759,40 eur je civilný súd.

11. Právoplatné rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho správneho súdu je podľa ustanovenia § 18 ods. 4 in fine Správneho súdneho poriadku záväzné pre súdy. Okresný súd Martin prejedná a rozhodne spor vedený na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 24 Sa 32/2020.

12. Kompetenčný senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 8:0 (ustanovenie § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.